

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการพัฒนามารยาทเครือข่ายของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัยและผลการวิจัย โดยสรุปดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับมารยาทเครือข่ายของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต
2. เพื่อนำเสนอมารยาทเครือข่ายของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ บุคคลที่มีความเชี่ยวชาญด้านอินเทอร์เน็ตที่มีคุณสมบัติดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการใช้งานอินเทอร์เน็ตไม่น้อยกว่า 3 ปี และมีประสบการณ์ในการสอน เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตไม่น้อยกว่า 2 ปี และ/หรือ
2. เป็นผู้ที่ยื่นตำรา เอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับอินเทอร์เน็ต

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. แบบสอบถามในการวิจัยโดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเทคนิคเดลฟาย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเทคนิคเดลฟาย ซึ่งมีการใช้แบบสอบถามจำนวน 3 ชุด ดังต่อไปนี้

1.1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างสำหรับการวิจัยของการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเทคนิคเดลฟาย รอบที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิด แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับทัศนคติและความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านอินเทอร์เน็ต เกี่ยวกับมารยาทเครือข่ายของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ในฐานะของบุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่เข้าไปใช้บริการต่างๆที่มีอยู่บนอินเทอร์เน็ต

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับทัศนคติและความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านอินเทอร์เน็ต เกี่ยวกับมารยาทเครือข่ายของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ในฐานะของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่ เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารต่างๆลงบนอินเทอร์เน็ต

1.2 แบบสอบถามรอบที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับมารยาทเครือข่ายของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ในฐานะของบุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่เข้าไปใช้บริการต่างๆที่มีอยู่บนอินเทอร์เน็ต มีทั้งหมด 43 ข้อ ตอนที่ 2 เป็นการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับมารยาทเครือข่ายของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ในฐานะของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่ เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารต่างๆลงบนอินเทอร์เน็ต มีทั้งหมด 21 ข้อ

1.3 แบบสอบถามรอบที่ 3 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับมารยาทเครือข่ายของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ในฐานะของบุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่เข้าไปใช้บริการต่างๆที่มีอยู่บนอินเทอร์เน็ต มีทั้งหมด 43 ข้อ ตอนที่ 2 เป็นการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับมารยาทเครือข่ายของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ในฐานะของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่ เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารต่างๆลงบนอินเทอร์เน็ต มีทั้งหมด 21 ข้อ ซึ่งเหมือนกับแบบสอบถามในรอบที่ 2 ทุกประการ พร้อมทั้งแสดงคำมัธยฐานของคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ คำพิสัยระหว่างควอไทล์ และตำแหน่งคำตอบของผู้เชี่ยวชาญคนนั้นๆ ส่งกลับไปยังผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญยืนยันคำตอบอีกครั้งหนึ่ง

2. แบบรับรองชิ้นงานวิจัย

เป็นแบบรับรองความเหมาะสมของชิ้นงานวิจัย ในการนำไปกำหนดเป็นมารยาทเครือข่ายของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ประกอบด้วยข้อความคำถาม 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลของผู้ให้ การรับรองชิ้นงานวิจัย ตอนที่ 2 เป็นระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับข้อความที่จะเป็นมารยาทเครือข่ายของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ มารยาท.

เครือข่ายของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ในฐานะของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เข้าไปใช้บริการต่างๆที่มีอยู่ในอินเทอร์เน็ต และมารายทเครือข่ายของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ในฐานะของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารต่างๆลงบนอินเทอร์เน็ต ตอนที่ 3 เป็นแบบแสดงข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับต้นแบบชิ้นงานวิจัยตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามเพื่อขอความร่วมมือ ในการเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านอินเทอร์เน็ตสำหรับการวิจัยไปพบผู้เชี่ยวชาญเพื่อขอความร่วมมือในการวิจัย จำนวน 30 ท่าน

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเทคนิคเดลฟายดังนี้

ในรอบที่ 1 ผู้วิจัยส่งแบบสัมภาษณ์ไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญจำนวน 30 ท่านด้วยตนเอง โดยชอนัดวัน เวลาในการให้สัมภาษณ์และตอบแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลประมาณ 4 เดือน ได้รับแบบสัมภาษณ์กลับคืนจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 25 ท่าน

รอบที่ 2 และรอบที่ 3 ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามของการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเทคนิคเดลฟายไปให้ผู้เชี่ยวชาญและติดต่อขอรับคืนด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลประมาณ 2 เดือน

3. การรับรองต้นแบบชิ้นงานวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบรับรองต้นแบบชิ้นงานวิจัยไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 6 ท่าน รับรองความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของมารายทเครือข่ายของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตด้วยตนเอง และนำกลับมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อนำเสนอต่อไป โดยผู้วิจัยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลประมาณ 2 สัปดาห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเทคนิคเดลฟายดังนี้

รอบที่ 1 เป็นการวิเคราะห์จากคำตอบของคำถามปลายเปิด โดยวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อความที่มีความเหมือนหรือใกล้เคียงกันร้อยละ 60 มาจัดสร้างเป็นข้อความคำถามในรอบที่ 2

รอบที่ 2 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ เป็นเกณฑ์ในการสรุปความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ที่ได้ไปแสดงในแบบสอบถามรอบที่ 3 เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาคำตอบอีกครั้งหนึ่ง โดยใช้โปรแกรม Microsoft Excel 97 ในการคำนวณ

รอบที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่มีค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญยืนยันคำตอบของตนเองว่า เห็นด้วยกับความคิดเห็นจากค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์หรือไม่ ถ้าไม่เห็นด้วยก็ขอให้ผู้เชี่ยวชาญอธิบายเหตุผล แต่ถ้าไม่มีการอธิบายเหตุผลจะถือว่าผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วย หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 3 มาหาค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์อีกครั้ง แล้วนำผลที่ได้ไปสรุปเป็นมารยาทเครือข่ายของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกคำตอบที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความเหมาะสมมากที่สุด (ค่ามัธยฐาน 3.50 ขึ้นไป) และมีความสอดคล้องกันของคำตอบสูงถึงสูงมาก (ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.5) จะนำข้อความนั้นมากำหนดเป็นมารยาทเครือข่ายของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านอินเทอร์เน็ต

การรับรองชิ้นงานวิจัย

การรับรองต้นแบบชิ้นงานวิจัย การพัฒนามารยาทเครือข่ายของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต วิเคราะห์ด้วยค่ามัธยฐานเลขคณิตและหาค่าความแปรปรวนของข้อมูล แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

สำหรับผลการวิจัยเพื่อศึกษาข้อความที่สมควรเป็นมารยาทเครือข่ายของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ทำให้ได้มารยาทเครือข่ายของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ที่ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 25 ท่านมีความคิดเห็น

สอดคล้องกันว่า สมควรเป็นมารยาทเครือข่ายของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต และผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 6 ท่านได้รับรองความเหมาะสมของข้อความที่นำมากำหนดเป็นมารยาทเครือข่ายของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีจำนวน 56 ข้อ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. มารยาทเครือข่ายของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ในฐานะของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เข้าไปใช้บริการต่างๆที่มีอยู่ในอินเทอร์เน็ต แบ่งออกเป็นด้านเป็น 4 ด้าน คือ

1.1 ด้านการติดต่อสื่อสารกับเครือข่าย จำนวน 15 ข้อ ประกอบด้วย

- 1.1.1 ไม่ควรใช้ชื่อบัญชี (Internet account name) ผิดวัตถุประสงค์
- 1.1.2 ควรใช้ชื่อบัญชีของตน ในการติดต่อกับเครือข่าย
- 1.1.3 ไม่ควรมำชื่อบัญชีของตนไปให้ผู้อื่นใช้
- 1.1.4 ไม่ควรมำชื่อบัญชีของผู้อื่น ไปกรอกในแบบฟอร์มต่างๆ
- 1.1.5 ควรใช้ชื่อบัญชีติดต่อเฉพาะเครือข่ายที่ได้รับอนุญาตให้ติดต่อ เท่านั้น
- 1.1.6 ควรรับผิดชอบดูแลพื้นที่เก็บข้อมูลของตนอยู่เสมอ
- 1.1.7 แจ้งให้ผู้ดูแลระบบทราบทันทีที่พบข้อผิดพลาดกับบัญชี หรือเครือข่ายที่ใช้
- 1.1.8 ควรเก็บรหัสผ่าน (password) ไว้เป็นความลับ
- 1.1.9 ควรเปลี่ยนรหัสผ่านเป็นระยะ
- 1.1.10 ไม่พยายามแอบดู หรือถอดรหัสผ่านของผู้อื่น
- 1.1.11 ควรกำหนดรหัสผ่านที่ยากต่อการถอดรหัส เพื่อป้องกันการบุกรุกของผู้อื่น
- 1.1.12 พยายามจดจำรหัสผ่าน (password) ของตนให้ได้ โดยไม่บันทึกไว้
- 1.1.13 ควรวางแผนการใช้ล่วงหน้าก่อนการติดต่อกับเครือข่าย เพื่อประหยัดเวลา
- 1.1.14 ควรเลือกถ่ายโอนข้อมูลและโปรแกรมต่างๆเท่าที่จำเป็นต้องใช้งานจริง
- 1.1.15 ก่อนการเข้าใช้บริการต่างๆ ควรศึกษากฎ ระเบียบ ข้อกำหนด รวมทั้งธรรมเนียมปฏิบัติของแต่ละเครือข่ายที่ต้องการติดต่อ

1.2 ด้านการใช้ข้อมูลบนเครือข่าย จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย

- 1.2.1 ไม่ควรมำเรื่องส่วนตัวของผู้อื่นไปเผยแพร่ก่อนได้รับอนุญาต

- 1.2.2 เมื่อนำข้อมูลจากเครือข่ายมาใช้ ควรอ้างอิงแหล่งที่มีของข้อมูลนั้น
  - 1.2.3 ไม่ควรแอบอ้างนำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน
  - 1.2.4 ในการใช้ข้อมูลบนเครือข่าย ควรเลือกใช้ข้อมูลที่ระบุผู้เผยแพร่ หรือสามารถติดต่อได้
  - 1.2.5 ควรระกข้อความเป็นจริงในการขอเข้าใช้บริการต่างๆ เช่น ใช้บริการถ่ายโอนข้อมูล (ftp)
- 1.3 ด้านการติดต่อสื่อสารกับผู้ใช้ จำนวน 14 ข้อ ประกอบด้วย
- 1.3.1 ควรใช้ภาษาที่สุภาพในการติดต่อสื่อสาร
  - 1.3.2 ควรเลือกใช้ข้อความที่สั้น กระชับรัดกุมเข้าใจง่าย
  - 1.3.3 ควรเลือกใช้คำให้ถูกความหมาย และเขียนให้ถูกหลักไวยากรณ์
  - 1.3.4 ควรหลีกเลี่ยงการใช้ตัวอักษรใหญ่ทั้งหมดในการเขียนภาษาอังกฤษ
  - 1.3.5 ไม่ควรใช้คำสั่งการติดต่อสื่อสารแบบ 2 ทาง เช่น คำสั่ง write หรือ คำสั่ง talk ไปยังผู้อื่นอย่างพร่ำเพรื่อ
  - 1.3.6 ไม่ควรนำความลับ หรือเรื่องส่วนตัวของบุคคลอื่นมาเป็นหัวข้อในการสนทนา
  - 1.3.7 เนื้อหาที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารต้องไม่ให้ร้าย หรือทำให้บุคคลอื่นเสียหาย
  - 1.3.8 หลีกเลี่ยงการใช้ภาษาที่เป็นการดูถูกเหยียดหยามศาสนา วัฒนธรรม และความเชื่อของผู้อื่น
  - 1.3.9 ควรระบุหัวข้อ (subject) ในการเขียนจดหมายทุกครั้ง
  - 1.3.10 ไม่ควรใช้ข้อความที่แสดงความโกรธ ก้าวร้าว หรือหยาบคายไปยังบุคคลอื่น
  - 1.3.11 ในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น ควรสอบถามความสมัครใจของผู้ที่ติดต่อด้วย ก่อนที่จะส่งแฟ้มข้อมูล หรือโปรแกรมที่มีขนาดใหญ่ไปยังผู้ที่เรติดต่อด้วย
  - 1.3.12 ควรเลือกใช้รูปแบบการเขียนจดหมายให้เหมาะสมกับกาลเทศะ
  - 1.3.13 ควรเลือกส่งประเด็นข่าวสารให้ตรงกับหัวข้อในกลุ่มสนทนา
  - 1.3.14 ไม่ควรส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่ก่อความรำคาญ และความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น เช่น จดหมายลูกโซ่

1.4 ด้านระยะเวลาในการให้บริการ จำนวน 2 ข้อ คือ

- 1.4.1 ควรคำนึงถึงระยะเวลาในการติดต่อกับเครือข่าย เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ใช้งานคนอื่นบ้าง
- 1.4.2 ควรติดต่อกับเครือข่ายเฉพาะช่วงเวลาที่ต้องการใช้งานจริงเท่านั้น

2.มารยาทเครือข่ายของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในฐานะของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารต่างๆลงบนอินเทอร์เน็ต ประกอบด้วย

- 2.1 ควรตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และข่าวสารต่างๆ ก่อนนำไปเผยแพร่บนเครือข่าย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริง
- 2.2 ควรเผยแพร่ข้อมูล และข่าวสารที่เป็นประโยชน์ในทางสร้างสรรค์
- 2.3 ควรใช้ข้อความที่สั้น กระชับ ได้ใจความครบถ้วน
- 2.4 ควรใช้ภาษาที่สุภาพ และเป็นทางการในการเผยแพร่สิ่งต่างๆบนเครือข่าย
- 2.5 ควรเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารต่างๆทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 2.6 ไม่ควรใช้อารมณ์ และความรู้สึกของตนเองในการนำเสนอข้อมูล และข่าวสารต่างๆ
- 2.7 ไม่ควรส่งข่าวที่ซ้ำกันไปในหลายกลุ่มข่าว
- 2.8 ไม่ควรใช้สัญลักษณ์ในการนำเสนอข่าวสารต่างๆมากเกินไป
- 2.9 ไม่ควรนำเสนอภาพหรือข้อมูลที่ขัดต่อศีลธรรมและจริยธรรมอันดีงาม เช่น ภาพอนาจาร
- 2.10 ควรเลือกใช้ภาพที่สื่อความหมายได้ชัดเจน และตรงตามวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร
- 2.11 ไม่ควรนำเสนอภาพที่ถูกตัดแปลงจนเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นมาเผยแพร่บนเครือข่าย
- 2.12 ควรบีบอัดภาพและข้อมูลที่มีขนาดใหญ่ก่อนนำมาเผยแพร่บนเครือข่าย
- 2.13 ควรระบุแหล่งที่มา วัน เดือน ปี ที่ทำการเผยแพร่ข้อมูล ตลอดจนที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ของผู้เผยแพร่ลงบนเครือข่าย
- 2.14 ควรมีคำแนะนำ และคำอธิบายในการใช้ข้อมูลให้อย่างชัดเจน

- 2.15 ควรระบุข้อมูล ข่าวสารที่เผยแพร่ให้ชัดเจนว่าเป็น โฆษณา ข่าวลือ ความจริง หรือความคิดเห็น
- 2.16 ไม่ควรเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารต่างๆ รวมถึงโปรแกรมของผู้อื่นก่อนได้รับอนุญาต จากเจ้าของ
- 2.17 ควรตรวจสอบเพิ่มข้อมูล ข่าวสารต่างๆ หรือโปรแกรมว่าปลอดไวรัส ก่อนเผยแพร่ลงบนเครือข่าย
- 2.18 ไม่ควรเผยแพร่โปรแกรมที่นำความเสียหาย เช่น ไวรัสมัลแวร์เข้าสู่ระบบ เครือข่าย
- 2.19 ไม่ควรแก้ไข เปลี่ยนแปลงข้อมูลของผู้อื่นที่เผยแพร่บนเครือข่าย
- 2.20 ไม่ควรอ้างอิงข้อมูลต่อกันเป็นลูกโซ่

กล่าวโดยสรุป มารยาทเครือข่ายที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตควรยึดถือและนำไปปฏิบัติ คือ ผู้ใช้ อินเทอร์เน็ตควรใช้ชื่อบัญชีอินเทอร์เน็ตและรหัสผ่านของตนเองในการติดต่อกับเครือข่าย ไม่ อนุญาตให้ผู้อื่นใช้ชื่อบัญชีอินเทอร์เน็ตและรหัสผ่านของตน มีการเปลี่ยนรหัสผ่านเพื่อป้องกัน การบุกรุกและแอบดูของผู้อื่น หากพบข้อผิดพลาดกับเครือข่ายควรรีบแจ้งให้ผู้ดูแลระบบทราบ ควรเลือกติดต่อกับเครือข่ายเมื่อต้องการใช้งานจริง และเมื่อใช้งานเครือข่ายเสร็จเรียบร้อยแล้ว ควรรีบออกจากเครือข่ายเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ใช้คนอื่นๆบ้าง ในการขอใช้บริการต่างๆควรกรอก ข้อมูลที่เป็นจริง มีการอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูล โดยเลือกข้อมูลที่ระบุผู้เผยแพร่และสามารถ ติดต่อบ้างได้ ไม่ควรแอบอ้างนำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน สำหรับการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้ใช้ อินเทอร์เน็ตด้วยกัน ควรเลือกใช้ภาษาที่สุภาพ หลีกเลี่ยงการใช้ภาษาที่เป็นการดูถูกเหยียดหยาม ศาสนา วัฒนธรรมและความเชื่อของผู้อื่น ไม่นำความลับหรือเรื่องราวของผู้อื่นมาเป็นหัวข้อในการ สนทนา รวมถึงการไม่ใช้ข้อความที่แสดงความโกรธ ก้าวร้าวหรือ หนายบายไปยังบุคคลอื่น ปฏิบัติตนตามแบบสากล เช่น ในการเขียนจดหมายที่เป็นภาษาอังกฤษควรหลีกเลี่ยงการใช้ตัวอักษร ใหญ่ทั้งหมด มีการระบุหัวข้อเรื่องในการเขียนจดหมาย หลีกเลี่ยงการส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่ก่อ ความรำคาญไปยังบุคคลอื่น

สำหรับการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารต่างๆลงบนเครือข่าย นอกจากที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตควรมี มารยาทเครือข่ายดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตควรตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ข่าวสารต่างๆก่อนเผยแพร่บนเครือข่าย เลือกเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารที่เป็นประโยชน์ในทาง สร้างสรรค์ให้แก่ผู้ใช้คนอื่นๆ หลีกเลี่ยงการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารที่นำความเสียหายไปยังบุคคลอื่น

เช่น การติดต่อ ดัดแปลงภาพหรือผลงานของผู้อื่น การนำเรื่องส่วนตัวของผู้อื่นมาเผยแพร่ ตลอดจนการนำเสนอภาพหรือข้อมูลที่ขัดต่อศีลธรรมและจรรยาบรรณอันดีงาม และในการนำเสนอข้อมูลบนเครือข่ายผู้เผยแพร่ควรคำนึงถึงหลักในการนำเสนอ เช่น การเลือกใช้ภาพที่สื่อความหมายได้ชัดเจน ตรงตามวัตถุประสงค์ ไม่ใช่สัญลักษณ์ในการนำเสนอมากเกินไป นอกจากนี้ ควรระบุชื่อผู้เผยแพร่ หรือสถานที่ที่สามารถติดต่อกับผู้เผยแพร่เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่ต้องการใช้ข้อมูลหากมีข้อสงสัยหรือต้องการติดต่อกับผู้เผยแพร่

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยขอแบ่งการอภิปรายออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การพัฒนามารยาทเครือข่ายของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต

ตอนที่ 2 การรับรองต้นแบบชิ้นงานวิจัยการพัฒนามารยาทเครือข่ายของผู้ใช้

อินเทอร์เน็ต

ตอนที่ 1 การพัฒนามารยาทเครือข่ายของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต

ผลการวิจัยนี้ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลตามกระบวนการของเทคนิคเดลฟาย โดยรวบรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 25 ท่านที่มีประสบการณ์ด้านการใช้งานอินเทอร์เน็ตอย่างน้อย 3 ปีและมีประสบการณ์ในการสอนอินเทอร์เน็ตอย่างน้อย 2 ปี และผู้เชี่ยวชาญบางท่านได้เขียนตำรา และเอกสารทางวิชาการที่มีความเกี่ยวข้องกับอินเทอร์เน็ต หรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ต่างๆลงบนอินเทอร์เน็ตด้วย ซึ่งเครื่องมือเพื่อใช้สำหรับงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านอินเทอร์เน็ตตรวจสอบข้อคำถามและเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาก่อนนำไปใช้ และหลังจากได้รับคำตอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ผู้วิจัยได้มีการรับรองชิ้นงานวิจัยโดยผู้ทรงคุณวุฒิอีก 6 ท่าน ที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการใช้งานอินเทอร์เน็ตและการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่างๆลงบนอินเทอร์เน็ต ทำให้ได้มารยาทเครือข่ายที่ประกอบด้วย

1. มารยาทเครือข่ายของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ในฐานะของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เข้าไปใช้บริการต่างๆที่มีอยู่ในอินเทอร์เน็ต ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

1.1 ด้านการติดต่อสื่อสารกับเครือข่าย ผลการวิจัยทำให้ได้ข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า สมควรใช้เป็นมารยาทเครือข่ายรวมทั้งสิ้น 15 ข้อ จากข้อความจำนวน 19 ข้อ

จากการพิจารณาข้อความที่เป็นมารยาทเครือข่ายในด้านการติดต่อสื่อสาร ส่วนมากเป็นข้อความที่ให้ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตใช้ชื่อบัญชีและรหัสผ่านของตนเองให้ถูกต้อง เพื่อป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากการบุกรุกของผู้อื่น รวมถึงการมิให้บุคคลอื่นเข้ามาใช้ชื่อบัญชีและรหัสผ่านของตน ซึ่งผู้เชี่ยวชาญทั้ง 25 ท่านมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงมาก (0.5) ให้ผู้ใช้เก็บรหัสผ่านของตนเองไว้เป็นความลับ ซึ่งสอดคล้องกับ กฎ ระเบียบ และข้อแนะนำของหน่วยงานที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตหลายแห่ง เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2540) ที่แนะนำให้ผู้ใช้เปลี่ยนรหัสผ่านของตนเองอยู่เสมอ ไม่ยินยอมให้ผู้อื่นเข้ามาใช้ชื่อบัญชีและรหัสผ่านของตน ดูแลพื้นที่การใช้งานของตนเองอยู่เสมอเพื่อมิทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน

รหัสผ่านของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตถือเป็นความลับของแต่ละบุคคล ที่มีสมควรให้ผู้ใช้งานอื่นๆทราบรหัสผ่านของตน เพราะอาจทำให้เจ้าของรหัสผ่านได้รับความเสียหายถึงแม้ว่า ผู้ใช้เครือข่ายในมหาวิทยาลัยจะไม่ต้องเสียค่าใช้บริการเป็นรายชั่วโมง แต่ถ้ามีผู้ไม่หวังดีสามารถถอดรหัสผ่านของเราได้ (hacker) อาจนำเอาบัญชีของเราไปกระทำการที่ก่อความเสียหายแก่ เจ้าของโดยที่ผู้เป็นเจ้าของมิอาจทราบได้ วิธีการที่ช่วยป้องกันคือการตั้งรหัสผ่านที่ยากต่อการถอดรหัส ซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญหลายท่านได้เสนอแนะให้ตั้งรหัสผ่าน โดยที่รหัสผ่านควรประกอบไปด้วย ตัวอักษร ตัวเลข ตัวอักษรที่มีอยู่ปะปนกันไป และที่สำคัญที่จะช่วยป้องกันได้อีกวิธีหนึ่งคือการไม่บันทึกรหัสผ่านเป็นลายลักษณ์อักษร เจ้าของบัญชีควรจำรหัสผ่านของตนให้ได้

ข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกันในด้านการติดต่อสื่อสารกับเครือข่ายมีจำนวน 4 ข้อ ซึ่งเป็นข้อความเกี่ยวกับช่วงระยะเวลาในการเปลี่ยนรหัสผ่านของผู้ใช้ว่าเมื่อใดที่สมควรจะเปลี่ยนรหัสผ่าน เพื่อป้องกันข้อมูลและการบุกรุกของผู้อื่น เพราะจากข้อความที่ใช้สอบถามผู้เชี่ยวชาญ คือ ผู้ใช้ควรเปลี่ยนรหัสผ่านทุกๆ 2 สัปดาห์, เปลี่ยนรหัสผ่านทุกๆ 2 เดือน หรือเปลี่ยนรหัสผ่านทุกๆ 3 เดือน ซึ่งผู้วิจัยคิดว่าอาจเป็นช่วงเวลาที่สั้นเกินไป ถ้าผู้ใช้เปลี่ยนรหัสผ่านบ่อยเกินไปอาจทำให้เกิดความสับสนในการจำรหัสผ่าน และเป็นภาระยุ่งยากยิ่งขึ้น หรือการเปลี่ยนรหัสผ่านปีละ 1 ครั้งอาจนานเกินไป แต่ก็มีผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตและหนังสือที่เกี่ยวข้อง

กับการใช้อินเทอร์เน็ตให้คำแนะนำว่าควรเปลี่ยนรหัสผ่านทุกๆ 6 เดือน (April, 1995) เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับผู้ใช้ได้

1.2 **ด้านการให้ข้อมูลบนเครือข่าย** จากผลการวิจัยผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้ข้อมูลบนเครือข่ายในระดับมากที่สุดและมากสอดคล้องกันทั้ง 5 ข้อ คือ ไม่ควรนำเรื่องส่วนตัวของผู้อื่นไปเผยแพร่ก่อนได้รับอนุญาต และไม่ควรแอบอ้างนำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน ซึ่งถือเป็นมารยาทที่ดีที่บุคคลในสังคมไม่เฉพาะแต่กลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเท่านั้นที่พึงกระทำ เพราะการนำเรื่องของผู้อื่นมาเปิดเผยในที่สาธารณะเป็นการล่วงละเมิดสิทธิส่วนบุคคล และการแอบอ้างนำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนก็เป็นการล่วงละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของผู้ที่เป็นเจ้าของผลงาน ในการที่เราจะใช้ข้อมูลใดๆบนเครือข่าย ควรมีการติดต่อขออนุญาตจากเจ้าของผลงานก่อน หรือมีการอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลเพื่อเป็นการให้เกียรติแก่เจ้าของผลงานเดิม ซึ่งสอดคล้องกับจรรยาบรรณของนักวิจัย (จุฬาสัมพันธ์, 2535 ; ดิน ปรัชญพฤทธิ, 2536) ควรมีความซื่อสัตย์ ไม่แอบอ้างนำความคิดของผู้อื่นมาเป็นของตน และยีน ภูววรรณ (2538) ได้กล่าวว่าเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในกรณีที่ต้องการคัดลอกไฟล์ ให้ตรวจสอบว่าไฟล์ที่คัดลอกมามีข้อตกลงทางด้านลิขสิทธิ์หรือไม่บ้าง ไม่ควรละเมิดลิขสิทธิ์ถ้าเจ้าของไม่อนุญาต สำหรับรูปแบบการอ้างอิงข้อมูลที่นำมาจากเครือข่ายยังไม่มีรูปแบบที่แน่ชัด แต่มีรูปแบบที่นิยมใช้กันคือ บอกชื่อผู้แต่งและ เว็บไซต์ที่ได้ข้อมูลนั้น

นอกจากการที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตจะเข้าไปใช้ข้อมูลที่มีอยู่บนเครือข่ายแล้ว การเผยแพร่ข้อมูลหรือข่าวสารที่อาจเป็นประโยชน์ให้กับผู้อื่นได้ใช้บ้างถือเป็นมารยาทอย่างหนึ่งที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตด้วยกันพึงกระทำ

1.3 **ด้านการติดต่อสื่อสารกับผู้ใช้** จากผลการวิจัยทำให้ได้ข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าสมควรใช้เป็นมารยาทเครือข่ายรวมทั้งสิ้น 14 ข้อ จากข้อความ 17 ข้อ ข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันในระดับมากที่สุดและมาก โดยส่วนใหญ่เป็นข้อความเกี่ยวกับเนื้อหาและภาษาที่ใช้ติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ซึ่งผู้ใช้ไม่ควรนำเรื่องราวที่เป็นความลับ เรื่องส่วนตัวของผู้อื่น รวมถึงเรื่องที่อาจทำให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่นมาเป็น หัวข้อในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน เพราะกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นสังคมเปิดที่บุคคลในสังคมสามารถรับรู้ข่าวสารได้ทุกเมื่อ การแพร่กระจายของข่าวสารเป็นไปอย่างรวดเร็ว ถ้าเรื่องราวที่นำมาเปิดเผยเป็นเรื่องที่สร้างความเสียหายให้กับบุคคลหรือองค์กร ก็จะเป็นการยากที่

จะแก้ไขสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ตลอดจนการหลีกเลี่ยงการใช้ภาษาที่เป็นการดูถูกเหยียดหยาม ศาสนา วัฒนธรรมและความเชื่อของผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่า การสื่อสารสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกอินเทอร์เน็ต แม้จะไม่มีกำหนดเงื่อนไขทางสังคมในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนาและวัฒนธรรม แต่ในการติดต่อสื่อสารระหว่างสมาชิกก็ไม่ควรมองข้ามความแตกต่างทางวัฒนธรรม (สันทัต ศะศิฉวนิช,2539)

ข้อความที่มีได้นำมากำหนดเป็นมารยาทเครือข่ายในด้านการติดต่อสื่อสารกับผู้ใช้ คือ ควรติดต่อสื่อสารกับบุคคลที่เรารู้จักหรือติดต่อกับผู้ที่ติดต่อด้วย และไม่ควรเขียนจดหมายที่มีข้อความมากเกินไป จากการพิจารณาข้อความทั้งสองพบว่า เป็นเรื่องที่น่าจะไม่ผลกระทบบต่อผู้ใช้โดยรวม ผู้เชี่ยวชาญจึงให้ความสำคัญรองลงมา แต่อย่างไรก็ตามในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น ควรระมัดระวังในการติดต่อกับบุคคลที่ไม่รู้จักคุ้นเคย เพราะอาจถูกส่งลงไปในทางที่ไม่ดีได้

1.4 ด้านระยะเวลาในการให้บริการอินเทอร์เน็ต จากผลการวิจัยผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อความที่สมควรเป็นมารยาทเครือข่ายในด้านระยะเวลาในการให้บริการอินเทอร์เน็ตสอดคล้องกันในระดับมากทั้ง 2 ข้อ คือ ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตควรคำนึงถึงระยะเวลาในการติดต่อกับเครือข่าย รวมถึงการเลือกติดต่อกับเครือข่ายเฉพาะช่วงเวลาที่ต้องการใช้งานจริงเท่านั้น แม้ว่าผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตผ่านทางเครือข่ายทางการศึกษาไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเป็นรายชั่วโมง ซึ่งต่างกับการให้บริการอินเทอร์เน็ตผ่านทางเครือข่ายของเอกชนที่คิดค่าบริการการใช้เครือข่ายเป็นรายชั่วโมง เป็นผลให้จำนวนผู้ใช้เครือข่ายทางการศึกษามีมาก ทำให้เกิดปัญหาการใช้เครือข่ายในเวลาเดียวกัน และการติดต่อกับเครือข่ายยาก เพราะจำนวนคู่สายที่ใช้ติดต่อกันมีจำนวนจำกัด ฉะนั้นผู้ใช้ควรคำนึงถึงมารยาทในการใช้อินเทอร์เน็ตในด้านระยะเวลา เพราะถ้าทุกคนเลือกให้เครือข่ายในช่วงเวลาที่มีผู้ใช้จำนวนมาก การทำงานของเครือข่ายอาจมีประสิทธิภาพลดลง รวมถึงผลเสียที่เกิดขึ้นกับผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตที่ติดต่อเครือข่ายผ่านทางโมเด็ม(modem) ก็จะทำให้ขาดการติดต่อกับผู้อื่นเพราะสายโทรศัพท์ไม่ว่าง แต่ถ้าเราเลือกใช้ช่วงเวลาการทำงานที่มีคนใช้งานน้อย ประสิทธิภาพของเครือข่ายก็จะดี การใช้งานของเราก็จะสะดวกรวดเร็ว ไม่เปลืองเวลา ซึ่งสอดคล้องกับคำแนะนำของสุรศักดิ์ สงวนพงษ์(2538) ที่แนะนำให้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเลือกติดต่อกับเครือข่ายในช่วงที่มีผู้ใช้งานน้อย เช่นเมื่อต้องการถ่ายโอนแฟ้มขนาดใหญ่จากศูนย์บริการต่างประเทศ ควรใช้ช่วงเวลาที่ไม่มีผู้ใช้งานรายอื่นอยู่มากนักซึ่งมักเป็นช่วงเวลากลางคืน ซึ่งวิธีนี้เป็นผลดีต่อทั้งผู้อื่นและตนเอง และเมื่อใช้งานเครือข่ายเสร็จเรียบร้อยแล้วควรรีบออกจากเครือข่ายเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้อื่นคนอื่น ๆ

การคำนึงถึงระยะเวลาในการติดต่อกับเครือข่ายและการเลือกติดต่อกับเครือข่ายในช่วงเวลาที่ต้องใช้งานจริง นอกจากจะเป็นมารยาทที่ดีที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตควรปฏิบัติยังเป็นการแบ่งปันทรัพยากรไปให้ผู้อื่น เปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้เข้าไปค้นหาข้อมูล ความรู้ต่างๆที่มีอยู่บนเครือข่าย

2. มารยาทเครือข่ายของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ในฐานะของบุคคลและกลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารต่างๆลงบนอินเทอร์เน็ต

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นด้วยกับข้อความที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ในฐานะของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่เผยแพร่ข่าวสารต่างๆลงบนอินเทอร์เน็ต ควรยึดถือเป็นมารยาทเครือข่ายจำนวน 20 ข้อจากข้อความทั้งหมด 21 ข้อ ซึ่งข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงมาก เป็นข้อความเกี่ยวกับมารยาทของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ในฐานะของบุคคลและกลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่ เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารต่างๆลงบนอินเทอร์เน็ตควรมีความรับผิดชอบต่อข้อมูลที่นำเสนอ กล่าวคือ ก่อนนำเสนอข้อมูลบนเครือข่าย ควรตรวจสอบความถูกต้อง ความเป็นจริงของข้อมูลและข่าวสารต่างๆ ลักษณะของข้อมูลควรเป็นประโยชน์ในทางสร้างสรรค์แก่บุคคลอื่น รวมถึงการนำเสนอข้อมูลนั้นไม่ควรจะมีผลกระทบต่อบุคคลหรือขัดต่อศีลธรรมและจริยธรรมอันดีงาม ไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลของผู้อื่นซึ่งเป็นการลวงละเมิดสิทธิส่วนบุคคลและทรัพย์สินทางปัญญา เมื่อพิจารณาข้อความที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตควรมีความรับผิดชอบต่อข้อมูลที่นำเสนอ เสนอข้อมูลที่เป็นจริง ไม่นำเสนอข้อมูลที่ไม่มีการประโยชน์ ซึ่งสอดคล้องกับมารยาทการใช้ยูสเน็ตของสุรศักดิ์ สงวนพงษ์ (2538) ที่แนะนำว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตไม่ควรส่งข่าวหรือข้อความที่หาสาระประโยชน์ไม่ได้

นอกจากความรับผิดชอบต่อข้อมูลที่นำเสนอแล้ว ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตควรมีความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นบนเครือข่าย เช่น ไวรัสมัลแวร์ที่อาจแพร่กระจายไปยังผู้ใช้คนอื่นๆ ดังนั้นก่อนการนำเสนอข้อมูลหรือโปรแกรมใดๆ ผู้ใช้ควรตรวจสอบก่อนว่าปลอดภัยจากไวรัสมัลแวร์

มารยาทเครือข่ายที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในระดับมากที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ในฐานะของบุคคลและกลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่ เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารต่างๆลงบนอินเทอร์เน็ตพึงปฏิบัติเช่นเดียวกับผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในฐานะของผู้ใช้บริการ และสอดคล้องกับกฎ

กติกามารยาทการใช้ระบบสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ของยูนิ เวอร์ซิตี (2538) คือ การใช้ข้อความที่สั้นกะทัดรัด ได้ใจความ ใช้ภาษาที่สุภาพ ไม่กำกวม และอาจรวมถึงการเลือกใช้ภาพที่สื่อความหมายได้ชัดเจน

ในการนำเสนอข้อมูลบนเครือข่ายผู้เผยแพร่ควรระบุให้ชัดเจนว่าข้อความที่มีอยู่นั้นเป็นความจริง โฆษณา ข่าวลือหรือความคิดเห็น พร้อมกับการระบุแหล่งที่มา วันเดือน ปีที่ทำการเผยแพร่และ ที่อยู่ (E-mail address) และเบอร์โทรศัพท์ของผู้เผยแพร่ เพื่อให้ผู้ใช้ข้อมูลสามารถติดต่อกลับไปได้หากเกิดข้อสงสัยหรือต้องการรายละเอียดเพิ่มเติม

ข้อความที่มีได้นำมากำหนดเป็นมารยาทเครือข่ายของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต คือ ไม่ควรใช้ภาพเคลื่อนไหวในการเผยแพร่ข้อมูล ซึ่งผู้เชี่ยวชาญเห็นความสำคัญรองลงมา อาจเป็นเพราะการใช้ภาพเคลื่อนไหวในการนำเสนอข้อมูล บางครั้งเป็นผลดีในการสร้างความสนใจให้ผู้รับรู้ข้อมูลได้ดีกว่าภาพนิ่ง เช่นงานวิจัยของ Loyd (1991) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการจับกลุ่มของภาพในการมองภาพแบบที่มีการเคลื่อนไหวและแบบภาพนิ่งในการสอนกฎทางวิทยาศาสตร์ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักเรียนให้ผลในการปฏิบัติในการนำเสนอภาพเคลื่อนไหวได้ดีกว่าการนำเสนอแบบภาพนิ่ง และนอกจากนี้ภาพเคลื่อนไหวยังส่งเสริมการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนที่ ซึ่งยากแก่การอธิบายโดยใช้ภาพนิ่งเพียงภาพเดียวหรือหลายภาพ และจะเป็นการยากยิ่งกว่าหากอธิบายด้วยตัวอักษร (Lind E. tway, 1992 อ้างถึงใน ภาวิบูรณ์ โชติศิริรัตน์, 2537)

ตอนที่ 2 การรับรองต้นแบบชิ้นงานวิจัยการพัฒนามารยาทเครือข่ายของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต

จากผลการรับรองต้นแบบชิ้นงานวิจัยจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 6 ท่าน ผลการวิเคราะห์ค่ามัธยฐานเลขคณิตของความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิมีค่าเท่ากับ 5.00 จำนวน 8 ข้อ แบ่งเป็นมารยาทของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ในฐานะของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เข้าไปใช้บริการต่างๆที่มีอยู่ในอินเทอร์เน็ตจำนวน 6 ข้อ และมารยาทของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ในฐานะของบุคคลและกลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่ เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารต่างๆลงบนอินเทอร์เน็ตจำนวน 2 ข้อ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

มารยาทของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ในฐานะของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เข้าไปใช้บริการต่างๆที่มีอยู่ในอินเทอร์เน็ต คือ

ด้านการติดต่อสื่อสารกับเครือข่าย คือควรเก็บรหัสผ่านไว้เป็นความลับ และ ไม่พยายาม แอบดูหรือถอดรหัสนี้ผ่านของผู้อื่น

ด้านการใช้ข้อมูลบนเครือข่าย คือ เมื่อนำข้อมูลจากเครือข่ายมาใช้ควรอ้างอิงแหล่งที่มา และ ไม่ควรแอบอ้างนำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน

ด้านการติดต่อสื่อสารกับผู้ใ้ คือ หลีกเลี่ยงการใช้ภาษาที่เป็นการดูถูกเหยียดหยามศาสนา วัฒนธรรมและความเชื่อของผู้อื่น

ด้านระยะเวลาในการใช้บริการอินเทอร์เน็ต คือ ควรคำนึงถึงระยะเวลาในการติดต่อกับเครือข่าย เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ใ้คนอื่นๆบ้าง

มารยาทของผู้ใ้อินเทอร์เน็ต ในฐานะของบุคคลและกลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่ เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ ลงบนอินเทอร์เน็ต คือ ไม่ควรเผยแพร่โปรแกรมที่นำความเสียหาย เช่น ไวรัส คอมพิวเตอร์เข้าสู่ระบบ และไม่ควรแก้ไข เปลี่ยนแปลงข้อมูลของผู้ใ้ที่เผยแพร่บนเครือข่าย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาวิจัยไปใ้ คือ

1. นำมารยาทเครือข่ายที่ได้ เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาการวางกฎ ระเบียบ ข้อปฏิบัติสำหรับผู้ใ้อินเทอร์เน็ตของสถาบันการศึกษา และหน่วยงานที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต

2. หน่วยงานและสถาบันการศึกษาต่างๆ นำมารยาทเครือข่ายที่ได้จากการวิจัยไปเผยแพร่ให้ ผู้ใ้อินเทอร์เน็ตเห็นความสำคัญและปฏิบัติตาม

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาว่าผู้ใ้อินเทอร์เน็ตมีมารยาทเครือข่ายอย่างไรบ้าง

2. ควรมีการศึกษาว่าผู้ใ้อินเทอร์เน็ตมีการยอมรับมารยาทเครือข่ายมากน้อยเพียงใด